

Podružnica: Z A G R E B,

IZDAJA ZA
SLOVENIJO

Demetrova ulica 14/l.

IZDAJA ZA
SLOVENIJO

JUGOSLOVANSKA BORZA

Informativen list za trgovino, obrt in industrijo.

Izhaja 1. in 16. v mesecu. — Tekstni del za Slovenijo v slovenskem, za ostale jugoslovanske pokrajine v arbohrvaškem narečju. ::

Vse dopise sprejema Anončna ekspedicija Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3. Brzjavi: „Alma“ Ljubljana. Telefon interurb. št. 174. Ček. račun št. 11.028.

Razpošilja se menjaje brezplačno po vsej kraljevini SHS in v inozemstvo. — Naročnina za stalne prejemnike letno 12 K. Oglasi po posebnem ceniku

Vsako-
vrstni **POLJEDELSKI STROJI** in potreb-
::: ščine

Specija-
liteta :: **BRANE in VINSKE PREŠE**

D. Z.
O. Z. **KOMET** LJUBLJANA,
Dunajska c. 33.

THE REX Co.,

Ljubljana,

Šelenburgova ulica 7/l., (nasproti glavne pošte.)
Specijalna trgovina s pisalnimi stroji in vsemi pisarniškimi potrebščinami. Lastna moderno urejena delavnica pod strokovnim vodstvom.

Namizna SOL
drobna — bela

v vrečah po ca 50 kg à K 3.50
oddaja v poljubnih količinah
Jos. Kastelic, Novo mesto,
nasproti Hotela „Koklič“. Istotam se dobi k o l o m a z in jedki kamen za kuhanje mila.

Izašla je iz štampe znamenita knjiga amerikankega milijardera
A. CARNEGIA
Carstvo poslova
Cena K 16.—, sa poštarinom K 17.—. — Narudžbe prima
Knjižara **Z. i V. VASIČA** u Zagrebu

Rezila za obliče

za dvojne obliče brez klopke
za obliče na prvo roko brez klopke
za strugalne obliče
doblavlja

Josef Maran, trgovina z železino
BRNO, Cejl 27.

Tražimo prvorazrednog zastupnika

C. A. PACHANY i sin nasljednici d. d.
Brod na Savi

velepečara rakije, šljivovice, komovice,
ruma, konjaka i veletrgovina vina.

Trst,
tel. int. 20—30

Ljubljana,
tel. int. 366

«BALKAN»

Maribor,
tel. int. 375

Ekspozitura Wien,
Opernring 21

Trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba. - Brz. nasl. Balkansped.

Spedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zaccarinjenje. Mednarodni prevozi. Selitve s patentiranimi vozovi na vse strani. Skladišče spojeno s tirom južne železnice. — I. ljubljansko javno skladišče.

SPEDICIJA - IMPORT - EKSPORT - KOMISIJA

Prva obletnica.

Današnja številka dopolnjuje prvo leto našega lista. Junija je pričel izhajati kot mesečnik, septembra kot polmesečnik, januarja tega leta pa že v dveh izdajah, v slovenski in srbohrvaški in v kratkem se izpremeni v tednik. Za to kratko dobo gotovo prav lep uspeh.

Vsled predvojnne razcepljenosti smo si bili Srbi, Hrvati in Slovenci dolgo tuji, po ujedinjenju pa je takoj nastala potreba, da se bliže spoznamo, nastala je potreba po vezi med našim jugom in severom, zapadom in vzhodom. Dotedanji listi so bili bolj lokalnega pomena, srbski, hrvaški in slovenski, vsi so imeli svoj omejeni delokrog. Temu nedostatku je odpomogla

„Jugoslovanska borza“, ki si je izbrala za delokrog celo ozemlje Jugoslavije, ter se razpošilja menjaje na 50.000 naslovov.

„Jugoslovanska borza“ je tudi prvi list, ki je začel izhajati v dveh izdajah, v slovenski in v srbohrvaški.

Ime lista „Jugoslovanska borza“ že samo vsebuje naš program. Kakor je borza kraj, kjer se trgovci, kupci in prodajalci, snidejo, kjer se osredotoča ponudba in povpraševanje, kjer se nadalje dobe različne informacije in razpravlja o trgovskih in sploh o narodno-gospodarskih vprašanjih, tako tudi naš list „Jugoslovanska borza“

seznanja v inseratnem delu kupce s ponudniki, objavlja najvažnejše trgovske informacije, narodnogospodarske razprave itd.

V svesti smo si, da vršimo z izdajanjem „Jugoslovanske borze“ precejšnje narodnogospodarsko delo v prid državi in posameznikom ter prosimo vse gospodarske kroge, osobito banke, da nas še nadalje v svojo lastno, posredno in neposredno korist podpirajo z inseriranjem v našem listu ter s plačevanjem naročnine (K 24 letno) ter da nas priporočajo svojim znancem. Delovali bomo i zanprej za medsebojno spoznavanje in zblizevanje jugoslovanskega trgovstva, v doglednem času pa bomo razširili svoj delokrog i na ostale balkanske države ter iskali zveze z ino-

zemstvom, v smislu našega današnjega članka „Nove smernice.“

Z željo, da še letos dosežemo ta cilj, končamo prvo leto svojega dela.

Uredništvo in upravništvo.

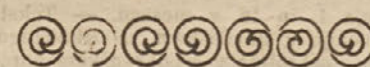
Iv. Iv.

Čehi in mi.

Kontinentalna ČSR se že živahno udeležuje svetovne trgovine. Posluhuje se v prvi vrsti pristanišč Trsta, Hamburga in Stettina. Iz naslednjih poročil vidimo, da lastne luke niso neobhodni pogoj uspešnega tekmovanja na svetovnem trgu. Ne obupujmo toraj nad začasno izgubo našega Trsta z zalédjem, nego poskusimo se v njem začasno vsaj gospodarski močno zasidrati. Naša deviza ne bodi „proč od Trsta“, nego „na pomnoženo gospodarsko delo v Trst!“ Poznamo tamkajšnje razmere, znamo jezike, treba nam le od strani jugoslovanskih tvrdk vztrajnosti in več narodne zavestnosti. Tržačani sami imajo oboje. Posluževati se moramo po možnosti jugoslovanskih tržaških

Dobavni viri.

1. **J. Gorec**, trgovina z avtomobili, motorji, kolesi in tehničnim gumijem, - Ljubljana, Gosposvetska c. št. 14, tel. int. 462. Avto-garage: Vegova ul. 8, tel. 406.

2. **Jos. Reich**, tovarna za kem. čiščenje, svetlolikalnica, Ljubljana, Poljanski nasip 4, Selenburgova ul. 3, tel. 272. Podružnice: Maribor, Gosposka ul. 38, Novomesto, Kočevje.

3. **Peter Kozina & Co.**, tvornica čevljev, zaloga Ljubljana, Breg 20, tel. 210.

4. **„Komet“** d. z o. z., poljed. stroji in potrebščine, Ljubljana, Dunajska c. 33, telefon 142/a in 1230 a.

5. **Anončna ekspedicija** Al. Matelič, Ljubljana, Kongr. trg 3, tel. 147.

6. **Viktor Selinger i sin.**, zem. proizvodi, Brod na Savi. Podružnica: Zagreb, Ilica 25/II.

7. **I. C. Kotar**, drogerija, parfumerija, fotomanufaktura, Ljubljana, Wolf. ul. 3, telefon 402.

8. **Strojne tovarne in livarne d. d.** Ljubljana, Dunajska c. 48, elektro-oddelek.

9. **S. Potočnik**, krojač za gospode (tailleur), Ljubljana, Selenburg. ul. 6.

10. **Fran Parkelj**, zavod za Ljubljana, Selenb. ul. 6.

11. **„Adrija“** B. Čvančara, drogerija, Ljubljana, Selenb. ul. 5.

12. **Milorad Djurendić & Co.**, špedicija — komisija, Split, Dalmacija.

13. **M. Tomažin**, agentura, Pred Prulami.

14. **„Svetla“** elektrotvrdka, Ljubljana, Mestni trg 25, telefon 450.

15. **A. Verbajc**, zaloga elek. predmetov, Ljubljana, Linhartova ulica 4.

16. **Atelje „Helios“**, Velič, Bešter, Ljubljana, Aleksan c. 5.

17. **Marija Tičar**, papirna in galanterijska trg., Ljubljana, Selenburg. ul. 5.

18. **Marko Fleš**, import in boja, lakova, terpenatina, firmisa i raznovrsne materijalne robe, Zagreb, Duga ulica 3, Interurban tel. 5-85.

19. **I. Bonač sin.**, kartonarna tovarna, Ljubljana, Čopova ulica 16. Tel. 307.

20. **I. Bonač**, trgovina s papirjem, Ljubljana, Selenb. ul. 5. Telefon 222.

21. **F. & A. Uher**, špedicija, zaloga premoga, Ljubljana, Selenburg. ulica 4. Tel. 117.

22. **Koič i Šukle**, mehaničko bravarska radiona, Zagreb, Preradovičeva ulica 13.

23. **Švab & Bizjak**, zaloga in manufakture, Ljubljana, Dvorni trg. 3.

24. **St. Kugli**, najveće tvoridište papira. Knjigara hrv. vseučilišta I. jugoslov. akademije, Zagreb.

25. **O. Bračko**, parfumerija, Dunajska c. 12.

26. **The Rex Co.**, zaloga pisalnih strojev in pisarniških potrebščin, Ljubljana, Selenburgova ul. 7.

27. **J. K. Chudý**, Tynisto n/Ori. Čehoslovaška republ. Poljedelski strojevi — (Specijaliteti: „Seljačke vodenice“ — za armu, brašno in gerstle).

28. **Brata Sever**, pohištvo, Ljubljana, Gosposvetska c. (Kolizej).

29. **Filip Bizjak**, krznar, izdelovatelj čepic, nakupovalec kož, Ljubljana, Gosposvetska c. 13 (Kolizej).

30. **Frković i drug.**, čevlji, Zagreb — Mesnička 5, Ljubljana — Stritarjeva ul. 7, Beograd — Sarajevska 8.

31. **Sever & Komp.**, semena in deželni pridelki, Ljubljana, Wolfova ul. 12, tel. 316.

32. **„Balkan“** d. d. špedicija — komisija — javno skladišče Ljubljana, Dunajska c. 33. Tel. 366, podružnice v Trstu — tel. 20 — 30, Maribor tel. 375, Ekspozitura, Wien, Opernring 21.

33. **Franjo Cerar**, tovarna slamnikov in slamnatih izdelkov, Stob, p. Domžale.

34. **Terezija Cvetko**, svetlolikalnica, Ljubljana, Kolo-dvorska ul. 8.

35. **Anton Černe**, graveur, Dvorni trg 1.

36. **„Slovenija“** trgovska firma, Jesenice — Fužine, Gorenjsko.

37. **Anton Pauli**, trgovina z deželnimi pridelki, Ljubljana, Kolodvorska ul. 41.

38. **Fr. Čuden sin.**, zaloga ur in zlatnine, Ljubljana, Selenburgova ul. 7 (pred glavno pošto).

39. **Vinska klet pri „Maliču“**, St. Jesenko, Ljubljana, Selenburgova ul. 7.

40. **„Croatia“** zavarovalnica, na družba, Zagreb. Podružnica za Slovenijo, Ljubljana, Stari trg 11.

41. **Filip Pristov**, črkoslikar, kar, Ljubljana, Selenb. ul. 7.

ČEVLJE

razpošilja proti naplačilu in povzetju

Hermann Goeken
v Tržiču :: Gorenjsko.

Primaju se dobro uvedeni

zastupnici

u svima većima gradovima.

JOSIP JUNC --- ZAGREB,
Demetrova ulica br. 14/I.

INDEKS

k „Dobavnim virom“.

A
Agenture, 13, 36.
Anon. ekspedicija, 5.
Avtomobili, 1.
B
Barvanje blaga, 2.
Barve, 18.
Baterije elektr., 14.
Č
Čepice, 29.
Čevlji (prodaja), 3, 30.
Čevlji (tvornica), 3.
Čiščenje blaga, 2.
Črkoslikar, 41.

D
Deželni pridelki, 6, 31, 37.
Drogerija, 7, 11.
E
Eksport, 18.
Elektro-predmeti, 14, 15.
Elektrotvrdka, 14.
F
Firnež, 18.
Fotograf, 16.
Fotomanufaktura, 7, 11.
G
Galanterija, 17.
Garaža, 1.

Graveur, 35.
Gumi (tehnični), 1.
I
Import, 18.
Inseriranje, 5.
K
Kartonažna tovarna, 19.
Ključavničarska meh. delavn., 22.
Knjigarna, 24.
Kolesa, 1.
Komisija, 12, 21, 32.
Kože, 29.

Krojač za dame, 9.
Krojač za gospode, 9.
Krznar, 29.
L
Laki, 18.
Livarna, 8.
M
Manufaktura, 23.
Motorji, 1.
O
Oglaševanje, 5.
Obleke, 23.
P
Papir, 17, 20, 24.
Parfumerija, 7, 11, 25.
Pisalni stroji, 26.

Pisarniške potrebščine, 26.
Plakatiranje, 5.
Pohištvo.
Poljedelske potrebščine, 4.
Poljedelski stroji, 4, 27.
Posredovalnica (trgovska), 36.
Premog, 21.
R
Reklama, 5.
S
Semena, 31.
Skladišče (javno), 32.
Slamnatil izdelki, 33.
Slamniki, 33.

Snaženje stanovanj, 10.
Špedicija, 12, 21, 32.
Svetlolikalnica, 2, 34.
Štampilje, 35.
Strojne tovarne, 8.
T
Terpentin, 18.
U
Ure, 38.
V
Vinska klet, 39.
Z
Zavarovalnica, 40.
Zlatnina, 38.
Ž
Žarnice, 14.

VODENOM SILOM

POGON INDUSTRIJE DRVA I CIGLANE

sa zemljištem i zgradama, na željezničkoj stanici u blizini Rijeke. Zemlja sa krovnu i zidnu ciglu jur preispitana kao izvrstna i bez konkurencije.

Tvorivog i ogrijevog drva u obilju. — ADRESA
PRODAVAOCA U
UPRAVI.

tvrdk ter jih primerno podpirati. Tržaška slovenska okolica pa bo še nadalje oddajala Trstu svoj odvišni človeški material, ki je med Slovenci brez dvoma najbolj delaven in žilav; dosedanji razvoj Trsta se bo toraj lahko nadaljeval v našo korist, če bomo hoteli. Zaenkrat stremimo za gospodarsko okrepitevijo slovenskega življa v Trstu, politična pride nato sama po sebi. Da je močno gospodarsko udejstvovanje tudi brez političnega sodelovanja mogoče, so nam najboljši dokaz — povsem brezdržavni Židje.

Z Druž. drž. S. A. je sklenila ČSR velikansko kreditno pogodbo, s katero si je zagotovila dobavo polletne predvojne porabe bombaža — 300 tisoč bal v vrednosti 60.000.000 dolarjev, katero bo plačala z izdelanim bombaževinastim blagom. Pogajanja za podobne dobave gumijsa, olja itd. so še v teku.

Z ukrajinsko vlado je sklenila ČSR pogodbo, po kateri se obveže dobaviti Ukrajini različne industrijske izdelke v zameno za volno, kože, mangan i. dr. surovine, deloma pa proti plačilu v dolarjih potom ukrajinskih izseljencev v Ameriki. Zamena blaga se vrši v Trstu.

Tudi z daljnim vzhodom je ČSR že v živahni trgovski zvezi. V to svrhu se je med dr. ustanovila posebna čehoslovaška-japonska družba. Z Japonsko se vrše sedaj pogajanja za predelavo vzhodnih surovin v čehoslovaških tovarnah. — K temi trgovskimi vezmi so poleg splošne češke delavnosti največ pripomogli češki legionarji, ki se vračajo preko Vladivostoka, oziroma Japonske. Mnogo teh transportov je pripeljalo seboj velike množine bombaža itd.

Da so trgovske zveze ČSR z Nemčijo kot sedanjino zelo živahne, je umljivo. Značilno je, da je objavila zadnja številka berlinske „Weltwirtschaftszeitung“ tri daljše članke o ČSR tudi v češkem jeziku! — Pred kratkim so se med čl. in nemško vlado začela pogajanja radi ureditve plovbe na Labi in varstva čl. interesov v pristaniščih Hamburga in Stettina, kjer so si znali v versajskih mirovnihi pogajanjih zagotoviti važne ugodnosti, tako n. pr. lasten del luke v Hamburgu itd. Preko Hamburga je izvozila ČSR že nad 40.000 ton različnega blaga, večinoma sladkorja, uvozila pa še mnogo več, v prvi vrsti bombaža.

Gotovo, brez razvite industrije ČSR tak nastop na svetovnem trgu ne bi bil mogoč. Naša industrija pa je šele v povojih, naravna bogastva Jugoslavije in idealna zemljepisna lega pa ji bosta ob primerni negi pripomogla do hitrega razvoja. Agilnost ČSR nam bodi tukaj vzor!

JANKO LAVRIČ:

Nove smernice.

Polje, vinograd, gora, morje,
ruda, kupčija tebe rede.

Vodnik.

Naša glavna izhodišča. Solun s srbskim, Trst s slovenskim zaledjem, od tujca zasedena, nad Reko obupavamo, Carigrad si lasti Antanta, črnomoške luke v rokah neprijazne nam Bolgarije in Rumunije, istotako spodnji del Dunava, v notranjosti naše države pa tavanje v megli in temi, od danes na jutri, vse brez smernic...

Mnogi obupavajo in se udajajo fatalizmu. Ali res ni izhoda iz teh navidez obupnih razmer? Sedanjí političari nam ga ne obetajo. Politično časnkarstvo se izgublja v osebnih bojih strankarstva, gospodarska vprašanja pa tam ne najdejo ne umevanja, ne pravega zanimanja. Ni čuda torej, da doživljamo že drugo leto iznenadenje za iznenadenjem, razočaranje za razočaranjem.

Smo li res tako revni, da se ne bi mogli izmotati iz tega vrveža? Je naš položaj res tako neugoden? Nikakor! Gornji verzi Vodnika nam kažejo naše bogastvo. Treba nam le pozitivnega gospodarskega dela. Ker pa sedanje strankarske razmere ne morejo dovesti do povoljnega gospodarskega razvoja, naj se poveri reševanje gospodarskih vprašanj za to poklicanim gospodarskim korporacijam, ki bodo imele zmožnosti, voljo in čas za resno gospodarsko delo.

Tu si hočemo ogledati zadnjo točko Vodnikovega „programa“, to je kupčijo in sicer v prvi vrsti zunanjo trgovino, ki je za državo najvažnejša, ter podati nekaj smernic, po katerih naj bi permanentni „Centralni gospodarski svet“ uravnal svoje delo in pripravljial pot poznejšim generacijam.

Da je zunanja trgovina uspešna, treba v prvi vrsti dobrih trgovcev, za tem pa naravnega

OTPREMNIŠTVO FRANZI DRUG

ZAGREB, Jurišičeva ul. 26
Telefon br. 2-61.

DJORDJE GRUJIĆ

CENTRALA BEOGRAD
KNEZ MILETINA 15
FILIJALKA:
VEL. KIHINDA-Banat

bavi se svim zemaljskim proizvodima
Aprovizacije i veliki
konsumenti ištite
direktne ponude. ...

Tvrđka Ant. Stergar v Kamniku

kupuje vse poljske pridelke: fižol, deteljno seme, suhe gobe i. t. d., kakor tudi vse vrste vegetabilije (zdravilna zelišča, cvetje, lubje in korenine **po najvišjih cenah.**

Zaloga suhe robe

škafi, brente, čebri, košare, cekarji, tržne torbice in dr.

razpošilja po celi Jugoslaviji tvrdka
J. Kastelic, Novo mesto 112.

Vsakovrstne slamnike

slamnate torbice (cekarje) predpražnike; vse različne slamnate izdelke, priporoča gospodom trgovcem in cenjenemu občinstvu v obilno naročbo

FRANJO CERAR,

tovarna slamnikov v Stobu, p. Domžale pri Ljubljani

Radio-termalno kopališče Toplice pri Novem mestu, Slovenija

Zahtevajte
prospekte!

Otvoritev
sezona
1. majnika

Zahtevajte
prospekte!

Novovrstne štriglje

za govedo in konje zakonito zavarovane, brzde s 4 obroči, karabinarje, sponke in obročke ter čevljarske rinčice

z gumbi izdeluje in pošilja

JOSEF WESKA, DUNAJ XVIII

Karl Ludwigstrasse 5-7.

1. JUGOSLOVANSKA TVORNICA OVRATNIK.

M. LETONJA
MARIBOR
ALEKSANDROVA 23
ULICA

PROIZVAJA:
OVRATNICE IN
SAMOVESNICE
V VSAKEM
NAJMODERNSEM
KROJU.
NAJVEČJA RAZPOSILJALNICA
ZAVSE KRAJE JUGOSLAVIJE,
SAMO NA TRGOVCE.

ŠTAMPILJE

Anton Černe
 GRAVEUR
 Ljubljana, Dvorni trg šte. 1.

BARVA **KEMIČNO** **ČISTI**
 vsakovrstno blago obleke

PERE **SVETLOLIKA**
 domače perilo ovratnice,
 (pošilja po isto zapestnice
 na dom) in srajce

tovarna JOS. REICH
 Ljubljana, Poljanski nasip šte. 4.
 Podružnica: Selenburg. ul. 3.
 Podružn.: MARIBOR, Gosposka ulica 38.

Zadruga
za proizvodnjo sjemena
 ZAGREB, Preradovičeva ul. 20.
 Telefon br. 17-74.

Preporuča svoje prvorazredno
garantovano sjemenje

povrća, cvijeća i gospodarkog
 bilja, te voćaka kao i sadenica.

CIJENIK šalje na zahtjev badava!

PROTI: sladkorni bolezni,
 bolezni jeter in ledvic,
 oteklini želodca in čreves,
 kroničnemu katarju želodca in čreves,
 žolčnemu kamenu,
 hemoroidom in bolezni mehurja,
 putiki in debelosti,

je najbolje sredstvo naravna zdravilna
 mineralna voda „ROGAŠKA SLATINA“.

ROGAŠKA SLATINA

največje in najmodernejšo zdravilišče v Ju-
 goslaviji. Hydroterapija, elektroterapija, in-
 halatorij, gimnastika za zdravljenje, kopelji
 z ogljikovo kislino, solne, smrečne,
 parne, zračne, solčne kopeli in kopeli z
 vročim zrakom. — Vojaška godba (42 mož,
 med temi absolvirani konservatoristi). Za
 vsakovrstne zabave je skrbjeno, kakor v naj-
 večjih svetovnih zdraviliščih. Umetniški kon-
 certi, tombole, plesni venčki, gledališke pred-
 stave, kino, izleti itd.) — Sezija od 1. maja
 do 15. oktobra.

Ravnateljstvo.

bogastva dežele ali pa ugodne zemljepisne lege. O prvi točki sem razpravljal s posebnim ozirom na vzgojo trgovskega naraščaja že v letošnji 3. in 4. številki „Jugoslovanske borze“ v članku „Pomanjkanje boljših trgovskih moči“. Naravnih zakladov, najraznovrstnejših rud, premoga, gozdov, vodnih sil, rodovitih poljan, bogate živinoreje in pred vsem zdravega naroda Jugoslaviji ne manjka. Če bomo dobro gospodarili, so razvojne možnosti nedogledne. In ko bi bili tudi najrevnejša dežela, dobro trgovstvo bi umelo povzdigniti našo državo na visoko gospodarsko in kulturno višino, ker imamo še tretji predpogoj uspešne svetovne trgovine, imamo veleugodno zemljepisno lego!

Pred očmi tu nimam samo sedanje Jugoslavije, nego celo balkansko gospodarsko enoto, trikotnik Trst-Kreta-Odesa. Ta kompleks leži med tremi deli sveta, Evropo, Azijo in Afriko, obdan je na zapadu, jugu in vzhodu od narode vezajočega morja, z notranjostjo Evrope pa ga veže veletok Dunav, njegov rečni sistem in potom tega še drugi rečni in kanalski sistemi, ki se vedno bolj in bolj izpopolnjuje, posebno v Nemčiji. Ta lega na križišču svetovnih cest in vodna zveza skoro preko cele Evrope nam omogočata, da prevzamemo mesto posredovalca med temi deli sveta, zlasti med jugozapadno Rusijo, Malo Azijo in Evropo. Znanje zapadnih jezikov in osobito med Jugoslovani rastoče zanimanje za ruščino in Rusijo bo upostavo teh zvez močno podpiralo. Zlasti bogastva Rusije in Male Azije tvorijo neizčrpljiv vir za živahen blagoven promet, ki se bo vršil v prvi vrsti preko Odeše, Carigrada, Trsta in Dunava. Od nas je odvisno, kdo bo ta promet vodil, kdo bo imel od njega največje koristi, ali Balkanci, ali tužci.

(Dalje prihodnjič.)

Razno iz narodnega gospodarstva.

Kraljevina SHS.

Deseturni delavnik v Bosni. V sarajevski trgovski in obrtni zbornici se je vršila anketa delodajalcev radi uvedbe 10-urnega delavnika, kakor je bil med vojno, da se zviša industrijska produkcija.

Belgrajska občina je zaprosila ministrstvo za promet, naj ji da na razpolago 600 vagonov za prevoz kamnitih kock v svrhu tlakanja belgrajskih ulic.

Ruska banka v Beogradu. Trgovinsko ministrstvo je potrdilo pravila o ustanovitvi ruske banke, delniške družbe s kapitalom več deset milijonov dinarjev. Eden glavnih ustanoviteljev je bivši ministrski predsednik v Denjikinovem kabinetu, ki je sam položil 5 milijonov francoskih frankov. Družba bo privajala na jadransko morje 14 svojih parnikov ruske trgovske flote, ki so bili dosedaj v Carigradu in bodo opravljali sedaj porobredsko zvezo med Barom, Dubrovnikom in Skadrom. Družba bo privajala skoro ves svoj ogromni material in poljedelske stroje, ki so bili namenjeni za gospodarsko obnovo južne Rusije in bodo ta material dajali kmetovalcem v Jugoslaviji.

Rudarske pristojbine. Ministrski svet je sklenil, da se povišajo rudarske pristojbine v pokrajinah, ki so bile pred vojno v bivši avstro-ogrski menarhiji, pa so sedaj pripadle našemu kraljestvu.

Privatne kompenzacijske kuponice za inozemstvom so popolnoma ukinitene. V ministrstvu sestavljajo statute proti visokim cenam.

Za novi paviljon državne bolnice v Beogradu je dovoljenih 15 milijonov dinarjev. Zgradil se bo tudi kirurški paviljon in oddelek za medicinsko fakulteto beogradskega vseučilišča.

Padanje cen za žito in moko. Iz Novega Sada poročajo, da pod vtisom dobrih izgledov za letošnje letino stalno padajo tržne cene za žito in moko, zlasti pa za pridelke letošnje letine.

Industrijska podjetja pod sekvestrom. Da se omogoči industrijskim podjetjem v Jugoslaviji, ki so sedaj še pod sekvestrom, nabaviti potrebnih sirovin ter z nepretrganim delom podpreti narodno gospodarstvo, je finančno ministrstvo odredilo da more generalni inspektorat pooblastiti denarne zavode, da smejo dati sredstva za plačila v inozemstvu izjemoma proti pravilniku tudi podanikom neprijateljskih držav, ki so lastniki sekvestriranih podjetij, ako jim je v tem primeru potrebna zdrava valuta in ako to odobri državni komisar pri dotičnem podjetju.

ZOBOTREBCE (čakalice)
 (ZAHNSTOCHER - Erzeugung)
 razpošilja po pošti
 in železnici — na
 drobno in debelo
 Iv. Andolšek, Rašica, p. Vel. Lašče, Slovenija
 CENIKI BREZPLAČNO IN FRANKO

SOL Brzjavni: Sert Maribor. -- Telefon 265.

samopovagonih,
dobavlja takoj:
 Uvozna in izvozna tvrdka
Ferdo Sert, Maribor, Koroška cesta 21.

Trebamo šest kilometara
uskotračnih
industrijalnih tračnica
 Molimo ponude, ako nužno i brzjavno.
R. Turčića sinovi, Sisak.

FILIP PRISTOU
 črkoslikar
LJUBLJANA,
 Hotel pri Maliču

Kao tehnički savjetnik i nadzorni SAVJETNIK
 se preporučuje stručnjak za velike i male obrate, željezne, čelične i kovinske struke. Načrti za tvorničke naprave itd.
F. Beguš, tvor. ravn., ŽRELEC - KORUŠKA.

Rogaška Slatina

Najboljša mineralna voda
Tempel vrelec, namizna voda
Styria vrelec, medicinalna voda
Donatski vrelec, medicinalna voda najmočnejše vrste.

Zastopstvo v vseh večjih mestih in krajih. Dobiva se v vseh prodajalnah in restavracijah. : : : Pojasnila daje

Ravnateljstvo Zdravilišča Rogaška Slatina.

Odkup tobaka. Uprava državnih monopolov je končala odkup tobaka od pridelovalcev vsega ozemlja. Odkupljenih je 8 milijonov kilogramov tobaka, od teh 5 milijonov samo v mejah bivšega kraljestva Srbije.

Za trgovinske razmere med Jugoslavijo in Grčijo. V Beograd je prispel g. Kozinas, ki je najboljši poznavalec trgovinskih razmer na Balkanu. Namen njegovega prihoda je, pričeti v imenu grške vlade pogajanja z našimi merodajnimi činitelji o izboljšanju trgovinskih razmer med Jugoslavijo in Grčijo. Pregovori se bodo v glavnem tikali izboljšanja tranzita blaga preko Soluna in ostalih grških luk.

Za povzdigo svilarke industrije je finančni minister dovolil vsoto 5 milijonov dinarjev. V Pančevu se ustanovi glavno ravnateljstvo državnih svilar. Za upravnika je imenovan g. Stevan Dijaški.

Zadruga za preskrbovanje potrebnih krajev je osnovana z osnovnim kapitalom 30 milijonov dinarjev. Zadruga bo imela monopol za preskrbovanje vse države. Ta zadruga bo imela edina tudi monopol za izvoz odvisnih živil. Član zadruge more biti vsak naš državljan, toda prvenstvo imajo poljedelci, konsumne in poljedelske zadruge. Vsaka delnica znaša 5000 dinarjev, toda posezni član more nakupiti največ 30 delnic. Na vsake tri delnice pride en glas. Zadruga bo preskrbovala s potrebščinami vojsko, kakor tudi oskrbovala vse potrebe države. Polovico članov uprave voli vlada, drugo polovico pa skupščina zadruge. Izšla je že ministrska naredba, po čije načelih bo rešena preskrba dežele in izvoz potom nove zadruge. Zadruga stoji pod kontrolo državnih oblasti. Z delovanjem prične z novo žetvijo.

Uprava državnih monopolov bo tekom bodočega meseca pričela graditi tobakna skladišča v Strumnici, Radovištu, Velesu in Novem Sadu. Za zgradbo solnih skladišč v Velikem Gradištu je določenih 350.000 dinarjev, za skladišča v Uvcu in Kosovski Mitrovici 250.000 dinarjev in za skladišče v Novem Sadu I in pol milijona dinarjev.

Inozemstvo.

Pomanjkanje papirja v Avstriji. Ker primanjkuje v Avstriji papirja, se bo obseg listov v Avstriji znatno omejil.

Novi avstrijski bankovci. Upravni svet avstro-ogrške banke je sklenil, tiskati nove bankovce po 1000 in 10.000 K z visokimi številkami serije, da se odpravijo iz prometa ponarejene serije. Dosedanji 1000kronski in 10.000 kronski bankovci se bodo zamenjali z novimi.

Avstrijsko-ruska trgovska družba je sklenila pogodbo z Ukrajino glede izmene blaga. Avstrija dobi za poljedelske stroje več tisoč ton moke in slanice. Družbi se je posrečilo, postaviti odvažanje teh živil iz Odese v Galac pod zaščito angleškega sindikata, iz Galaca na Dunaj pa pod varstvo mednarodne donavske komisije.

Italijansko-nemška gospodarska pogodba. Kakor poročajo „Daily News“, je sklenjena med Nemčijo in Italijo gospodarska pogodba. Vsled sedanjega stanja italijanskega kurza priporoča „Stampa“, da se plačila in zahtevki ne vršijo v švicarskem preračunavanju, temveč v markah in lirah.

Kako se razvija češka industrija. Belgijska gospodarska misija je obelodanila svoja opazovanja po češki državi. Glede industrije navaja, da se nahaja v čeških rokah 80 do 85 % industrije bivše podonavske monarhije. Češka ima sedaj 90 % tekstilne industrije, sladkorne 92, steklarske 90, keramične 100, rokaviške 65 % od tega, kar je imela poprej habsburška monarhija.

Mednarodna razstava vzorcev bo letos v Pragi od 5. do 28. septembra. Razstavljeni bodo industrijski obrtni izdelki in drugo blago. Natančnejše informacije se dobijo pri čehoslovaškem generalnem konzulatu v Beogradu (Krunska ulica 7), dalje daje tozadevna pojasnila pisarna Kancelarja pražskych veletrhu v Pragi. Priporočljivo je, da bi se naše izvozne in uvozne tvrdke za to vzorčno razstavo zanimale.

Čehoslovaško finančno ministrstvo naznanja, da bo vlada izdala državne zakladnice v skupnem znesku ene milijarde kron, da se odpravi stagnacija v bančnem poslovanju.

Bančni zavod čehoslovaškega finančnega ministrstva je zvišal diskontno obrestno mero od 5 na 6 %, lombardno obrestno mero pri državnih papirjih od 5 in pol na 6 in pol %, pri drugih papirjih pa od 6 na 7 %.

Poljska tovarna vagonov. V Ostrovi na Poznanskem se zgradi tovarna vagonov; gotova bo v 2 letih. Tovarna bo tako velika, da bo zaposlila do 8000 delavcev. Poljska vlada je že naročila

23.000 vagonov, ki se imajo izgotoviti tekom 11 let.

Ogrski saharin. Ogrska kreditna banka ustanovi tovarno saharina, ki bo producirala dnevno 50 q saharina.

Gospodarski odnošaji s sovjetsko Rusijo. Londonski poročevalec „Matina“ poroča o porazgovorih med medzavezniško gospodarsko komisijo v Kodanju in predstavitelji sovjetske Rusije. Ruski delegat je izjavil, da Rusija ne poseduje ničesar, kar bi mogla izvažati. Samo žito je obljubljal za bodoče. Sedaj so menda vsakemu izvažanju na potu nepremostljive prometne težkoče. V resnici pa sovjetska vlada ni mogla kupiti zalog, ki so na razpolago, ker lastniki niso hoteli izročiti svojega blaga. Navodne velike količine masti, ki da so bile pripravljene za izvoz, so samo na papirju. Tudi platno, ki se izdeluje v Rusiji, se ne more nakupiti in eksportirati.

Odstranitev mednarodnih finančnih težkoč. „Temos“ poroča, da bodo na mednarodni finančni konferenci, sklicani po svetu zveze narodov, v Bruselj, predložene nastopne rešitve za odstranitev mednarodnih finančnih težkoč: 1. dovolitev zasebnih kreditov kreditu potrebnim državam s pogojem, da se bodo tekoči izdatki mogli ravnati po razmerju dohodkov, izvirajočih iz davkov in drugih normalnih dohodkov; 2. prilagoditev vojne odškodnine premaganih držav po njih plačilni zmoglosti; 3. preskrba voznega gradiva, ki naj bi omogočilo normalno vzpostavitev izmenjave blaga; 4. določitev posebnih jamstev, ki bi jih morale dati dolžne države za garancijo plačevanja obresti in dolgov.

Proti nacionalizaciji industrije se je v imenu vlade izjavil Bonar Law v angleški spodnji zbornici. Kabinet bo nasprotoval takim stremljenjem, ker je blagostanje države posledica zasebne iniciative in ker bi bilo vsako oviranje te iniciative usodno za ves narod.

Belgijska trgovska zbornica v Parizu je v navzočnosti francoskega ministrskega predsednika Milleranda in belgijskega trgovskega ministra obhajala 30-letnico ustanovitve. V svojih govorih sta oba ministra poudarjala potrebo tesne zveze med obema državama. Millerand je rekel: Belgija in Francija sta obe v Renu. Vsi veste, kakšno nevarnost pomeni to in koliko previdnost nam to nalaga. Nato je poudarjal, da se morajo čimprej napraviti načrti za trgovske dogovore. Omenjal je, da se bo v kratkem sklenila pogodba glede luksemburških železnic ter končal: Zanašati se smemo drug na drugega.

Na programu mednarodne parlamentarne konference so nastopne točke: 1. Draginska kriza in njeni vzroki ter mednarodni ukrepi za obrambo proti njej. 2. značni transporti in odnošaji do mednarodne trgovine. 3. posledice meničnih tečajev na mednarodno trgovino. 4. proučevanje možnosti znižanja vozarine. 5. znenostavljenje državnih predpisov pri gradnji ladij, v kolikor prihajajo v poštev trgovske ladje. 6. odredbe in trgovinski odnošaji med zapadom in vzhodom.

Prejšnji predsednik angleške trgovinske zbornice v Parizu Walter Behrens je stavil predlog, da bi zavezniki dali za plačevanje neobhodno potrebnih živil in sirovin za obnovo Evrope v promet bankovce, za katere bi medsebojno jamčili. Te novčance naj bi imele zakoniti kurz enega angleškega funta = 5 dolarjev ali 25 frankov ali 25 lir in naj bi smele biti v prometu samo v zavezniških državah. Ta mednarodni denar naj bi se pod nadzorstvom internacionaliziranega upravnega sveta uporabljal za nakup potrebnih živil in sirovin.

Reševanje problema meničnih kurzov. Mednarodni trgovski konferenci je bilo predloženo troje sistemov za ureditev tega vrašanja, in sicer: ustanovitev mednarodnega zavoda, ki naj bi bil sestavljen iz zastopnikov vseh velesil in ki naj bi spravil zlate bone v promet; izdaja mednarodnega papirnatega denarja in znani predlog Walterja Behrensa. Po daljši debati je bil sestavljen redakcijski komite za izgotovitev končno veljavnega predloga za odstranitev menične krize.

Mednarodna trgovska konferenca se je bavila med drugim tudi z vprašanjem transporta, nove ureditve mednarodne trgovine in razvoja trgovskih odnošajev med zapadom in Balkanom. Trgovska konferenca se je v soglasju sprejeli resoluciji izrekla za zmanjšanje inflacije novčanic, za vzpostavitev zdravih denarnih razmer, za takojšnje ustanovitev rednih mednarodnih zvez v zraku in za razvoj gospodarskih odnošajev med zapadno Evropo in alijantnimi državami.

V vrašanju mednarodnega denarja se niso mogli zediniti, ker se je upirala Anglija. Zato se zavezniške vlade v posebni resoluciji pozivljejo,

da ustanove mednarodni odbor, v katerem bi bile zastopane tudi Amerika in nevtralne države in v katerem bi se proučavala vprašanja valute, kreditov, transportov, oskrbovanja z žvili in sirovinami in delovnih pogojev. Komisija se je bavila tudi z draginsko krizo in je sklenila zahtevati od zaveznikov, naj se ukrene vse potrebe, da se da deželam, ki so v vojni največ trpele, izdatna denarna in gospodarska pomoč. Konferenca je dalje sprejela predlog, ki naglašja nujnost, da se osnujejo nemudoma mednarodne letalske zveze.

Na zaključni seji je bila sprejeta resolucija, v kateri je bila izražena želja, naj se versailleska mirovna pogodba glede raznih obnovitvenih akcij ne izpremeni. Dalje naj se obnovitvena komisija naprosi, da dovoli izdajati zlate bone, ki naj se razdele med dežele, ki so med vojno trpele škodo. O versailleski mirovni pogodbi se je razvilo živahno razpravljanje. Italijani so predlagali, naj bi bilo besedilo mirovne pogodbe sestavljeno v manj imperativnem tonu. V popoldanski slovesni zaključni seji je imel francoski ministrski predsednik Millerand nagovor, v katerem je apeliral na solidarnost narodov. Dejal je: „Noben narod ne more trpeti, ne da bi trpeli z njim drugi. Nesreča enega pomenja nesrečo drugega. Zato je treba poudarjati edinstvo na denarnem, industrijskem in trgovinskem polju, kakor tudi glede diplomatskih stikov. Zveza narodov se mora uresničiti.“ Prihodnji sestanek trgovinske unije, ki se je udeležil tudi nevtralne države po lastni želji, se bo vršil v Lizboni. — Resolucija, ki je bila sprejeta na sklepni seji mednarodne parlamentarne trgovinske konference, obstoji iz dveh delov. V prvem delu se vabijo zavezniške vlade, da sestavijo mednarodni komite, ki naj bi proučeval menične tečaje, kredite, transporte, oskrbo živil in pogoje za delo v vseh državah. Treba je, da vstopijo zastopniki pridruženih in nevtralnih držav v komite, da se doseže mednarodni sporazum z ozirom na dolžne zavezniških držav in osrednjih vlasti in da doženejo, kako bi se dalo na najbolj praktičen način premagati obstoječe težkoče. V drugem delu se najprej pozivljejo vse države k varčnosti v izdatkih, k dvigljenju produkcije in k konsolidaciji svoje finančne politike. Vlade naj zastavijo vse sile v to, da odpravijo valutno krizo, ki ne zadeva težko samo gospodarskega življa držav z zmanjšano valutno vrednostjo, ampak preti upropastiti tudi trgovino onih, ki imajo visoke menične tečaje. Resolucija izraža mnenje, da bi mogel biti denar, ki ga mora plačati Nemčija kot reparacijo, podlaga in poročstvo mednarodnim operacijam za ureditev meničnih tečajev. Vendar pa naj se ne zahteva plačilo v obliki mednarodnega denarja, ker bi se na ta način le še povečala inflacija bankovcev. Končno zahteva resolucija, naj se ne izpreminjajo določbe versailleske pogodbe glede reparacij in naj komisija za reparacijo odda oškodovanim državam zlate bone, ki jih mora plačati Nemčija po versailleski mirovni pogodbi. Države, ki so podpisale pogodbo, naj kolikor mogoče dosežejo predjme na te bone, končno morajo signaturne sile, pa tudi ostale države, ki so članice zveze narodov, brez razločka, ali so podpisale pogodbo ali ne, podpirati izdajanje in promet bonov.

Uvoz — izvoz.

Prepoved uvoza luksuznega blaga. Ministrski svet je nedavno sklenil, da se prepove uvoz luksuznega blaga. Ta prepoved pa ne velja za blago, ki je došlo do konca marca v kraljestvo in ki se sedaj še nahaja po raznih carinskih postajah. Istotako ne velja prepoved uvoza za blago, ki je bilo do 31. marca odposlano. Uvoz tega blaga se more izvršiti do konca aprila.

Seznam blaga, katerega izvoz v inozemstvo je prepovedan. Ministrstvo trgovine in industrije je izdalo uradno objavo, po kateri je prepovedan izvoz nastopnega blaga: pšenice, ječmena, rži, ovsa in koruze; testa (tudi pečene), fižola, sočivja, graha, krompirja, goveda in drobnice (v živem in zaklanem stanju), svinj (razen konj za klanje, katerih izvoz je dovoljen), svežega mesa, masti in jedilnega olja, sladkorja, in meda, volne, volnenih odpadkov in izdelkov, konoplje, lanu in njujih izdelkov, govejih, bivolskih in konjskih kož in njihovih izdelkov, sode in njenih izdelkov, zlata, srebra, železa sirovega, polizdelanega in starega, žic, žebeljev in manganske rude, mineralnih olj. — Preseček tega blaga bo smela izvažati samo „Osrednja zadruga za preskrbo in izvoz“, katero, kakor znano, ustanavlja ministrstvo trgovine in industrije skupno z nekaterimi bankami. V to zadrugo bi imele po osnovi ministrstva vstopiti tudi poljedelske in konsumne zadruge, ki pa

Barve za obleko!

100 zavojev K 75.—
Pečatni vosek 1 kg (22 ko-
sov) . . . K 55.—
Gladilni papir (Schmirgel-
Papier) 100 k. K 130.—
Sprejmejo se zastopniki.

Josip Junc, Zagreb, Demetrova ul.14/I.

Informacije

o dobavnih virih zahtevajo raz-
ne tu- in inozemske tvrdke od
naše uprave. Prosimo vsled tega

VSE

jugoslovanske trgovce, obrtnike in industrijce za
sporočilo o delokrogu in izdelkih njihovega
podjetja. . . . Uprava „Jugoslovanske Borze“.

Veletrgovina kolonijalne
:: i specerajske robe ::

Simon Seligman

Zagreb :: Vlaška ulica 57

preporuča svakovrsno robo
po jeftinoj cijeni.

Na veliko!

Na veliko!

Trgovina cigaretnog papira i dopisnica
Materijal za pisanje i risanje, tinte itd.

Čirilmetodska nakladna knjižara i papirnica d. d.
ZAGREB . . Preradovičev trg broj 4

Trebamo 100 kg „Alabaster-sadre“

„Ludbrežanka“ tvornica criepa
i glinene robe :: LUBREG.

Karbitne SVETILJKE

v najrazličnijih izdjavah
in velikostih se dobe po
zmernih cenah pri tvrdki

„SVETLA“, Ljubljana, Mestni tg 25

nočejo vstopiti v zadrugo na kapitalistični pod-
lagi, kakor je ta.

Prepovedan izvoz izdelanega tobaka iz naše
države. Finančno ministarstvo objavlja uradno: V
javnosti se je govorilo, da je uprava državnih
monopolov odobrila, da dr. Aurel Sertič iz Sa-
rajeva sme uvesti 5 vagonov tobaka iz Albanije,
da se ta tobak predela v naših tovarnah v Sa-
rajevu in da ga potem sme dr. Sertič izvoziti v
Čehoslovaško. Ministrski svet je na predlog fi-
nančnega ministra odlok upravnega odbora dr-
žavnih monopolov o predelavi tobaka uničil kot
za naš monopol popolnoma škodljiv in dovolil sa-
mo prevoz neizdelanega tobaka preko našega
ozemlja.

Pogodba z Avstrijo. Povodom tendenzioznih
vesti, da je baje razveljavljena kompenzacijska
pogodba med kraljestvom SHS in Avstrijo, je
presbiro pooblaščen izjaviti: Razveljavljenje po-
godbe temelji na določbah dogovora samega. S
tem pa se nikakor ne ukinja izmenjava blaga med
Avstrijo in Jugoslavijo. Nasprotno: razveljavljanje
dosedanje pogodbe stremi za tem, da se izme-
njava blaga opira na boljše podlago kot doslej.

Premogovne žile so odkrili pri Zillingsdorfu
na Nižje Avstrijskem.

Povišanje carinskih plačil. Kakor so te dni
javili časopisi, je finančni minister odredil, da se
počeni s 1. majem računa 100 zlatih dinarjev za
200 srebrnih dinarjev ali za 800 kron. Doslej se
je plačevalo pri carini za 100 zlatih dinarjev 560
kron. Sedaj smo dobili nov povišek, ki znaša
v kroni proti prejšnjemu računu za 43 % več.
Občutni povišek se bo seveda pokazal v povišku
blagovnih cen v importu. Importna trgovina je
zopet prisiljena računati z znatno višjimi stro-
ški, posredno pa bo udarjen le konsument.

Pogoji za izvoz blaga v inozemstvo. Na
podlagi člena 4 sklepa ministrskega sveta, IV,
št. 4858 od 17. aprila t. l., ki ureja izvozno trgo-
vino in ki je objavljen v „Službenih Novinah“
št. 91 od 27. aprila t. l., se določa, da se izvoz
blaga v inozemstvo more vršiti samo z nastop-
nimi tujimi valutami: ameriškimi dolarji, angle-
škimi funti, švicarskimi franki, francoskimi fran-
ki, belgijskimi franki, španskimi pezetami, holand-
skimi goldinarji, italijanskimi lirami ali grškimi
drahmami. Ta tuja valuta se more položiti samo
v čekih, ne pa v efektivnem novcu, izveniši
vrednost do 1000 francoskih frankov. Za način
zavarovanja valute veljajo dosednji predpisi, po
katerih je delala inozemska centrala. Izjemoma
se z ozirom na razlago v sklepu ministrskega
sveta I. št. 3245 od 19. novembra 1919 in I. št.
12.614 od dne 5. aprila 1920 dopušča izvoz pek-
meza in suhih sliv za dinarje, nemške marke in
čehoslovaške krone. Podois: Velizar Jankovič,
finančni minister, I. št. 18.073, Beograd 28. aprila
1920.

Med čehoslovaško in nemško vlado je skle-
njena pogodba glede prometnopravnih, tarifskih,
prometnotehničnih in izvoznih vprašani. Najvaž-
nejše so določbe glede na uvoz v Nemčijo in pre-
voz skozi Nemčijo. Uvoz v gotovih mejah je
prost.

Denarstvo.

Množina bankovcev v Nemčiji je v prvem čet-
rtletju 1920 zopet zelo narasla. Ob pričetku vojne
1914 je bilo bankovcev v prometu za 1890 mili-
jonov mark, torej še ne za 2 milijardi. Novembra
1918 je bilo bankovcev v prometu za 16 milijard,
sedaj jih je že za 45 milijard. Pri tem je opomniti
da je razen tega še v prometu kot drobni za 13,7
milijard novčanic, ki jih izdaja posebni posojilniški
zavod proti zastavitvi blaga. V celoti je bankov-
cev v prometu za 58,9 milijard. Francija ima ban-
kovcev v prometu okoli 38 in pol milijarde. Po
prebivalstvu pride na glavo v Nemčiji 1000 mark,
v Franciji pa 1000 frankov. Na švicarski borzi
velja francoski frank 34 do 35, marka pa 9 do
10 švic. frankov. Navzlic preobilju novčanic in
slabemu stanju valute se zadnji čas Nemčija gos-
podarsko precej sistematično dviga. Industrija
dela, promet teče.

Devizna centrala na Dunaju je bila že med
vojno in po vojni ponovno predmet ostrih pri-
tožb in očitani. Dolžili so jo, da je brez vpliva
na finančni trg in da mora kupovati tuj novac pod
roko, če si hoče zagotoviti, kar potrebuje za dr-
žavo in potrebe živinskih central. Vzdržala se je
kljub temu. Nedavno so poslanci stavili zahteve,
da naj se odpravi. Državni tajnik je odgovoril,
da za enkrat in ukinitje še ni moč misliti, ker
bi z vzpostavitvijo prometa z valutami in de-
vizami takoj zopet šinile cene tujih novcev
kvišku. V prvi vrsti zato, ker se je v narodu tako

Najmodernejše OBLEKE

lastnega izdelka, tu- in inozemsko

manufaktorno in modno blago

razpošilja Prva kranjska razpošiljalna

SCHWAB & BIZJAK :: LJUBLJANA

Dvorni trg. -- Pod Narodno kavarno.

Rupi se za Čehoslovaško vsako množino vagoov

ovčje volne

kakor tudi volovskih in kravljih ro-
gov po najboljši ceni. V kompen-
zacijo se dobi snkno za moške in
ženske, steklo za šipe, porcelan
in drobnarije. — Ponudbe z
vzorci in ravedbo množine na
zastopstvo FRAN KREPEK.
Maribor, Tattenbachova ulica 11

Utemeljeno 1879. Utemeljeno 1879.
Otpremni ured i car. posredovanje drž. željezn. SHS

EMIL EICHORN

Brod na Savi. Podružn.: Bos. Brod in Osijek I.

carinska agentura kr. glavne carinare
u Brodu n/S. sa odjelkom u Bos. Brodu

Špedicije svake vrste, uskladištenja, ocarinjenja, finan-
cialne manipulacije i osiguranja. Nadgled kod pretovarivanja
robe iz širokotračnih vagona u uskotračne i obratno i inter-
vencije kod otpreme. — Otpremanje željeznicom i ladjom.
Preseljenja u vlastitim patentiranim pokućvenim kolima.

Brižna izvedba svih importnih i eksportnih transporta.
Brzjavni: EICHORN, BROD, BOS. BROD i OSIJEK.
Telefon: Brod 16, 64 i 110. Bos. Brod 2. Osijek 452.
TARIFALNI ZAVOD. TARIFALNI ZAVOD.

AUTO-GARAGA

CENTRAL-GARAGA

MODERNA MEHAN. RADIONA

Posjeduje više automobila i za daleke vožnje.
Iznajmljuje garage za strane automobile. Naj-
bolje svratište automobila, opskrba sa benzinom,
uljem i svim auto-dijelovima. Skladište pneu-
matika i zračnica sviju dimenzija. Zavod za
parno vulkaniziranje, autogenično varenje i
željezno i mjedno tokarenje. — Prima sve po-
pravke automobila, motor-kotača, gospodars-
kih strojeva i drugih motora. — Cijene naj-
povoljnije, izradba brza.

Drugi odjel.

Gradjevna i umjetna bravarija. Prima sve gra-
djevne i umjetne bravarske poslove, kao: oki-
vanje prozora i vrata. Izradjuje razne željezne
ograde, prozore, vrata i moderne štednjake te
sve druge poslove po narudžbi. — Izradba
čestita i brza uz umjerene cijene

MIRKO KAFKA

ZAGREB :: Jelačićev trg 19

Telefon br. 22-28.

zelo razpaslo nagnenje, kopiciti in skrivati tuje vrednosti. Kurz avstrijske krone, ki so ga z vsemi umetnostmi od 1.30 švic. franka zopet spravili vsaj na 3 franke za 100 kron, bi sicer zopet strmoglavili v valutni prepad. Ob prostem prometu bi za potrebe države in za nakupovanje hrane v inozemstvu sploh ne bilo dobiti potrebnih množin tujih valut in deviz.

Avstrija kupuje srebrne in zlate krone. Avstrijska finančna uprava razglasa, da kupuje bivše avstroogrške srebrnike po 1 K za 20 avstr. kron, srebrnike po 2 K za 40 K, srebrnike po 5 K za 107 K, srebrnike po 1 gld. za 55 kron, srebrnike po 2 goldinarja za 110 K, zlate po 10 K za 360 K, zlate po 20 K za 720 K in zlate po 100 K za 3600 K.

Trije vagoni novih jugoslovenskih novčanic so prispeli iz Pariza v Beograd. V kratkem se prične izmenjava starih avstroogrških bankovcev, kolikor jih je še v prometu.

Promet.

Brzovozne zveze s Prago. Dne 1. junija bo pričel voziti ekspres Praga-Rim. Zveza bo dnevna in bo pot nastopna: Praga-Plzen, Ched-Monakov-Verona-Bologna-Rim. Pot bo trajala 44 ur. Vršijo se pogajanja glede ekspresa Pariz-Strassburg-Praga, ki bi skrajšal sedanjo zvezo med Parizom in Prago od 42 na 26 ur.

Ekspresni vlak Dunaj-Trst-Zagreb-Beograd. Ekspresni vlak, ki se kuri s prekomorskim premogom, bo odšel v obeh smereh vozil trikrat na teden, in sicer z Dunaja juž. kol. ob 7.20 vsak ponedeljek, sredo in petek, in prihajal na Dunaj juž. kol. ob 22. uri vsak torek, četrtek in soboto.

Zračni promet med Parizom in Londonom je redno uveden. Vožnja traja dve uri.

Železniška prometna uredba. Prometno ministvo je izdelalo „izmjenu železničke uredbe o prevozu putnika“. Po tej izmeni stopi dne 1. julija t. l. v veljavo tarifa I. del (Železnička saobračajna uredba) za prevoz potnikov, prtljage in ekspresnega blaga na železnicah v kraljestvu. Od tega dne dalje izgubijo veljavo §§ 1 do 40 „Uredbe o prevozu putnika i robe na srbskim državnim železnicama“ od 1. januarja 1908 in §§ 1 do 43 avstroogrškega pravilnika za železniški promet. Dalje velja rok 14 dni, po katerem stopi izmena tarif v veljavo. V veljavi ostane omejitev jamstva za izgubljeno ali poškodovano prtljago na železnicah. Za vsak kilogram izgubljene ali pokvarjene prtljage se na progah severno od Beograda ter v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji plača po 12 dinarjev. Za proge v Srbiji ostanejo v veljavi do nadaljnjega določbe „privremene tarife“ od 1. avgusta 1919.

Južna železnica. Začetkom maja je bil na vseh progah južne železnice vzpostavljen celotni osebni promet v istem obsegu, kakor je bil pred izbruhom stavke. Razen tega vozijo tudi še vlaki: št. 35a in 36a na progi Ljubljana-Maribor in št. 509a in 502 na progi Zidanimost-Zagreb, nadalje vozita vsak ponedeljek in petek na progi Zidanimost-Zagreb brzovlak št. 512, vsak torek in soboto pa brzovlak št. 513, ta dva brzovlaka vozita kurzne zvoze Dunaj-Zagreb in Dunaj-Beograd. Čas prihoda in odhoda vlakov je razviden iz stenskega voznega reda. Opozarja se pa, da odhaja vlak št. 39 po voznem redu od 1. maja ob 17., torej 30 minut pozneje, kakor dosedaj, in prihaja v Ljubljano ob 21.52.

Avtomobilske zveze v Jugoslaviji. Ministrstvo za pošto in brzojav pripravlja obsežen načrt za vzpostavitev avtomobilskega prometa med vsemi

najvažnejšimi mesti v Jugoslaviji, ki ne leže ob železniških progah. S tem se bo omogočil hitrejši promet potnikov. Ministrstvo namerava napraviti avtomobilske zveze med nastopnimi mesti: 1. Otočac-Bos. Novi-Gospic, 2. Knin-Sinj-Capljina-Trebinje, 3. Cetinje-Tuzla-Valjevo-Kraljevo, 4. Kuršumlija-Niš-Peč-Kumanovo, 5. Palanka-Spič-Kočane-Prizren, 6. Višegrad-Mokragora-Valjevo, 7. Knin-Skradin-Vodice. Računajo, da bodo te avtomobilske zveze znašale preko 20.000 km.

Razglas.

Z 1. oktobrom t. l. se oddajo v najem prostori za trgovino v mestni hiši, v Ptuju Florijanski trg 1. Ponudbe vpošljejo na naslov „Mestna uprava“. Ptuj do 15. maja 1920.

Mali oglasi.

Prazne steklenice parfumske kupi po najvišji ceni I. C. Kotar, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Korespondent zmožen slovenskega, nemškega, francoskega in angleškega jezika kakor tudi vseh kontorskih del išče primernege mesta v Hrvatski. Dopisi se prosijo pod „K B.“ na upravo.

Organizator z vsestransko trgovsko izobrazbo zmožen popolno več slovanskih, dalje nemškega, italijanskega in deloma tudi francoskega jezika išče njegovim sposobn stim odgovarjajoče stalno mesto. Dopisi pod „Reprezentant“ na upravo lista.

Kupi se večjo množino krede (Schlemkreide). Ponudbe pod „Kreda“ na anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana.

Pisalni stroj „Hamond“ z vidno pisavo in polkroglo tastaturo v dobrem stanju, malo rabljen se proda. Ponudbe pod „Ha-

mond“ na upravo.

Elektromotor 300 — 400 voltov, enakoimenski t. k., od 1 1/2 — 4 HP se kupi. Dopisi pod „I. C. K.“ na upravo.

Želim vstopiti kot sodelujoč družabnik, s približno K 30 000.—, po potrebi tudi z več, najraje v že obstoječe podjetje poljubne stroke. — Sem vsestransko trgovsko nabražem, obvladam tudi franc. in rušč., sem dober organizator itd. Ponudbe pod „27 let“ na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Tvornice poljedelskih strojev so na prodaj v Čehoslovaški republiki. — Dopisi pod „Praga“ na upravo.

Zamenjam dunajsko trgovsko hišo za primerno v Ljubljani. Dopisi pod „Dunaj“ na upravo.

Valentin Maček, tovarna v Domžalah, prevzema v popravilo osebo — po pošti in v Ljubljani na Sv. Jakoba trgu stare slamnike in klobuke za gospode in dame.

Suho skladišče oziroma tudi prostore za ureditev istega iščem proti dobremu plačilu. Ponudbe pod „Skladišče“ na upravo.

Oddam lokal v Brodu n/S. onemu, ki bi se hotel udeležiti kot kompanjon z kapitalom 250.000 K. Prednost imajo v steklarski ali porcelanski stroki izvešbani Dopisi pod „T.S.“ na upravo lista.

Industrija kravate i pregača

Tel. int. br. 17-62

Milan Kell, Zagreb

Boškovičeva ul. 3

nudi veliko izbiro vsakovrstnih ovratnic in veliko izbiro vsakovrstnih predpasnikov.

Samo na veliko!

Samo na veliko!

Zagrebska borza.

Nominalna vrednost oz. pri papirjih obrestil od	Dividende 1. 1918	Vrednota	Kurz 5./V. v		Kurz 10./V. v		Kurz 15./V. v		Kurz 30./V. v	
			denarju	blagu	denarju	blagu	denarju	blagu	denarju	blagu
—	—	4% državni boni kraljevine SHS s prem.	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	4 1/2 %	—	—	—	—	—	—	—	—
200	14	4 1/2 % kranjsko deželno posojilo l. 1917	2050	2500	2200	2250	1600	1625	—	—
—	—	Banka i štedionica za Primorje, Sušak	—	—	—	—	—	—	—	—
400	40	Hrvatska banka, Zagreb	2580	2600	2470	2500	2300	2320	—	—
400	—	eskomptna banka, Zagreb n.e.	600	605	575	585	555	565	—	—
250	3	splošna kredit. zav., Zagreb	245	250	240	245	225	230	—	—
200	13	poljedelska banka, Zagreb	—	—	400	390	400	395	—	—
200	—	zem. hipotek. banka, Zagreb	385	390	365	370	366	370	—	—
400	18	trgovska banka, Zagreb	860	887	860	—	765	780	—	—
400	—	zemaljska banka, Osijek	4550	4600	4500	4700	4300	4500	—	—
400	30	Jadranska banka	1700	1750	1825	1875	1750	1760	—	—
000	8	Ljubljanska kreditna banka najnov. e.	775	800	790	800	790	800	—	—
00	340	Narodna banka, Zagreb	13500	13700	13650	13750	13150	13250	—	—
100	—	Prva hrvatska štedionica, Zagreb	925	960	920	950	855	880	—	—
400	—	Rijačka pučka banka, Rijeka	—	—	—	—	—	—	—	—
500	—	Croatia, d. d. za lesno industrijo, Zagreb	13500	—	14000	15700	15000	16000	—	—
200	16	Dubrovačka parobrod.plovitba, Dubrovnik	1140	1200	—	1200	—	1150	—	—
200	30	Osječka strojna tovarna, Osijek	2000	2750	2000	2075	1850	1900	—	—
—	—	„Slavonija“, d. d. za lesno industrijo, Brod	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	Devize:	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	London 1 funt	—	—	260	264	—	690	—	—
—	—	Praga 100 kron	258	260	—	260	—	282	—	—
—	—	Pariz 100 frankov	—	—	1050	1010	—	1020	—	—
—	—	Curih 100 frankov	3100	3150	—	2900	—	2800	—	—
—	—	Wien 100 kron	705	71	67	68	60	61	—	—
—	—	Valute:	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	Dolarji 100	13400	13700	13300	13800	12400	12800	—	—
—	—	Bolgarski levi 100	—	200	—	—	—	—	—	—
—	—	Čeho-slovaške krone 100	238	245	235	—	248	252	—	—
—	—	Francoski franki 100	—	1000	960	1050	—	1020	—	—
—	—	1 Napoleon d'or	—	570	480	500	480	490	—	—
—	—	Nemške marke 100	278	280	276	280	285	287	—	—
—	—	Romunski leji 100	265	270	270	272	272	275	—	—
—	—	Lir 100	—	700	690	700	700	720	—	—
—	—	Avstrijska krona	—	68	—	64	—	—	—	—

OPALOGRAPH

razmnožuje strojno i ručno pisanje (risbe, note) putem neizrabljive, dakle nikada nadomjestka potrebne stakl. plošče

Zahtevajte cjenik i uzoke raznovrsnoga tiska

Glavno zastupstvo za cijelu kraljevinu SHS
THE REX & CO. -- LJUBLJANA

ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 7/I

ELEKTROTVRDKA

„SVETLA“

Ljubljana, Mestni trg 25

Baterije, žarnice, elektrotehnični predmeti
VELIKA IZBIRA! : NAJNOVEJŠE SESTAVE!

Stavbeno podjetje MATKO CURK,
LJUBLJANA, Zvonarska ul. 9
se priporoča za večja in manjša v
to stroko spadajoča dela.

2 letali malega tipa, kompletni z rezervnimi deli, po K 150.000 a. v.   2 letal. motorija, 1/200 HP, 6 cilindrov, točno popravljen, skoraj nov, skup. K 150.000 a. v.
15 letalskih gumijskih cevi, 760 x 100 čisto nove   4 letal. gumijske cevi, 760 x 100 rabljene
3 nove zračne cevi iste dimenzije   5 rabljenih zračnih cevi iste dimenzije

skupaj K 80.000 avstr. velj. — Dopisi se prosijo na

Motorfahrzeugzentrale Heinrich Müller jun.
WIEN, XVI, Brunnengasse 5.**Notter i drug**

ZAGREB Telefon 9—27. Ilica 25/I

Preporuča svoje veliko skladište

Amerikanskog uredskog namještaja:
pisaćih stolova, registratur-ormara,
fotelja, ormarića za spise i t. d.Club - garnitura gospodskih soba.
Pisaćih strojeva svih sustava. Strojeva
za zbrajanje, kopiranje i
umnožavanje.

Blagajna sigurnih proti vatri i provali.

Vlastita mehanička radiona za popravke
svih u tu struku zasijecajućih strojeva.**PRALNICE**iz cinkove ploščevine,
z okvirjem iz trdega
lesa, s škropilno in
hrbtino desko, vel kost
30 x 35 in 30 x 40 cm
izdeluje lesna indu-
strija Viktor Glaser,
Ruše.

Svježa

jajapreporučam poštans-
kim pouzecom. Ci-
jena za 100 komada
K 80.— bez pako-
vanja i poštarine.**L. Noušak**
Bos. Dubica.**ELEKTROS**URED ZA ELEKTRIČNU
INDUSTRIJU I POGON**VLADIMIR NOVAK**
ZAGREB Frankopanska ul. 8

Telefon interurb. 3-31 - Brzjavni: „Elektronovak“ Zagreb

UREDJUJE: Električne centrale i sve vrste po-
gona za električnu rasvjetu i prenos sile itd.**Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku :: Slovenija**IZDELUJE **ŽVEPLENO**   **KISLINO**   ::   **SOLNO**   DOBAVLJA**MODRILNO ESENCO :: RAZNA ČRNILA****SUPERFOSFAT**